

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Η στρατηγική i2010 — Ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

COM(2005) 229 τελικό

(2006/C 110/14)

Την 1^η Ιουνίου 2005, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω ανακοίνωση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 31 Ιανουαρίου 2006 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. LAGERHOLM.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά την 425^η σύνοδο ολομέλειάς της 15^{ης} — 16^{ης} Μαρτίου 2006 (συνεδρίαση της 16^{ης} Μαρτίου 2006), υιοθέτησε με 141 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 5 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Περίληψη

1.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη στρατηγική i2010 διότι τη θεωρεί σημαντική συνιστώσα για το πλαίσιο της μελλοντικής στρατηγικής σχετικά με την Κοινωνία της Πληροφορίας στην Ε.Ε. Συμφωνεί επίσης πλήρως με τις τρεις προτεραιότητες που εκτίθενται στην πρόταση, που είναι οι εξής: πρώτον, η δημιουργία ενός ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου της Πληροφορίας που θα προσφέρει καθολική πρόσβαση και πλούσιο ψηφιακό περιεχόμενο· δεύτερον, βελτίωση των επιδόσεων της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα των Τεχνολογιών των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και τέλος, την προβολή μιας περιεκτικής Κοινωνίας της Πληροφορίας που θα βελτιώνει την ποιότητα ζωής.

1.2 Εφόσον ο τομέας των ΤΠΕ αποτελεί σημαντικότερο σκέλος της διαδικασίας της Λισσαβόνας, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει ότι είναι ανάγκη να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες τόσο για την υποστήριξη όσο και για την άσκηση πίεσης στα κράτη μέλη — ιδίως σε εκείνα που υπολείπονται, ώστε να επιταχύνουν το ρυθμό ανάπτυξης για να ανταποκριθούν στις προϋποθέσεις επίτευξης των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας μέχρι το 2010. Χωρίς τη χορήγηση σημαντικών οικονομικών μέσων, κυρίως για την Ε&Α στον τομέα των ΤΠΕ, οι στόχοι που τίθενται στην ανακοίνωση δεν θα επιτευχθούν. Οι πολιτικές για την Ε&Α και την καινοτομία έχουν τεράστια σημασία τόσο για τον κλάδο των ΤΠΕ όσο και για τους χρήστες του. Η διάθεση μεγάλου κονδυλίου έχει ζωτική σημασία, όμως είναι εξίσου σημαντική η ανάγκη να εξασφαλισθεί ισχυρότατη ανταπόκριση για τα προγράμματα Ε&Α από τη βιομηχανία, προκειμένου να διασφαλισθούν μεγαλύτερα οφέλη για τους ευρωπαίους καταναλωτές.

1.3 Η ανακοίνωση αντιμετωπίζει ορθά τα ζητήματα της σύγκλισης και της διαλειτουργικότητας, τα οποία αποτελούν μια από τις σημαντικότερες πτυχές της στρατηγικής για τους τελικούς χρήστες. Η ΕΟΚΕ έχει πεισθεί ότι οι ρυθμίσεις πρέπει να βελτιώνουν τη διαλειτουργικότητα ενώ θα διατηρούν τη προσέγγιση της τεχνολογικής ουδετερότητας και παρά τις δυσκολίες πρέπει να επιλύουν οποιοδήποτε πιθανές αντιθέσεις μεταξύ διαλειτουργικότητας και τεχνολογικής ουδετερότητας. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΟΚΕ, οι εργασίες στον τομέα της Ε&Α και της τυποποίησης έχουν μεγάλο παραγωγικό δυναμικό και θα πρέπει να παραμείνουν στραμμένες προς την αγορά και να περιλαμβάνουν όλα τα σημαντικά εμπλεκόμενα μέρη.

1.4 Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι η γεφύρωση του «ψηφιακού χάσματος» αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να υλοποιηθεί το

εγγενές κοινωνικό και οικονομικό δυναμικό του τομέα των ΤΠΕ. Μόνο όταν υπάρχουν νομική και τεχνική πρόσβαση στην πληροφορία, καθολική και οικονομικά προσιτή πρόσβαση στις ευρυζωνικές υπηρεσίες, οι κατάλληλες δεξιότητες για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και όταν υπάρχουν φιλικά για το χρήστη προγράμματα θα μπορέσει να γεφυρωθεί το «ψηφιακό χάσμα». Αυτό σημαίνει επίσης ότι κατά τη χάραξη πολιτικής πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες των κοινωνικά μειονεκτούντων ατόμων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται μια ενταξιακή και ισότιμη κοινωνία της πληροφορίας. Είναι ανάγκη επίσης να καλλιεργηθεί ένα πνεύμα διύλισης της πληροφορίας και ελέγχου της εγκυρότητας της γνώσης. Το Εκπαιδευτικό Σύστημα της Ευρώπης δεν έχει ανταποκριθεί έως σήμερα στις ανάγκες της ψηφιακής εποχής. Γι' αυτό το λόγο, η ΕΟΚΕ συνιστά τη διασύνδεση της στρατηγικής i2010 με τη βελτίωση των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων — ιδιαίτερα μέσω της ενίσχυσης της χρηματοδότησής τους. Μόνον υπό τις προϋποθέσεις αυτές, θα καταστεί δυνατή η εωφελής εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που παρέχει η κοινωνία της πληροφορίας, όχι μόνο ως προς την ανάπτυξη και την απασχόληση, αλλά και σε επίπεδο προσωπικής εξέλιξης.

1.5 Επιπλέον, η αντίληψη της καθολικής και οικονομικά προσιτής πρόσβασης πρέπει να υποστηριχθεί με συγκεκριμένη τεχνική πρόοδο, που συνίσταται στην αναβάθμιση και ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιακών υποδομών, οι οποίες αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνίας της πληροφορίας. Η ΕΟΚΕ επιθυμεί επίσης να τονίσει τη σημασία που έχει η αύξηση της επίγνωσης σχετικά με τα θέματα της ασφάλειας, εφόσον η εμπιστοσύνη στην τεχνολογία της πληροφορίας αποτελεί προϋπόθεση για τη συχνή χρήση της και έχει ιδιαίτερη σημασία για την πλήρη εκμετάλλευση του δυναμικού της όσον αφορά τον παγκόσμιο ιστό. Για να αυξηθεί η επίγνωση, οι δημόσιες αρχές σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει να ενθαρρύνουν τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις προκειμένου να παταχθεί το έγκλημα στον κυβερνοχώρο.

2. Εισαγωγή: κύρια σημεία της πρότασης

2.1 Με την παρούσα πρόταση (COM(2005) 229 τελικό), η Επιτροπή δίνει συνέχεια στο πρόγραμμα δράσης eEurope 2005 (1), που ακολούθησε το πρόγραμμα δράσης eEurope 2002 (2). Το τελευταίο αυτό πρόγραμμα δρομολογήθηκε τον Ιούνιο 2000 για

(1) eEurope 2005: Κοινωνία της πληροφορίας για όλους COM(2002) 263.

(2) eEurope 2002: Προσβασιμότητα στις δημόσιες ιστοσελίδες και το περιεχόμενό τους, COM(2001) 529.

να υποστηριχθεί η στρατηγική της Λισσαβώνας προκειμένου η ΕΕ να καταστεί έως το 2010, η πιο ανταγωνιστική και η πιο δυναμική οικονομία του κόσμου, που θα βασίζεται στη γνώση, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, με περισσότερες και καλύτερες θέσεις απασχόλησης και μεγαλύτερη συνοχή. Η επικείμενη ολοκλήρωση του προγράμματος δράσης eEurope 2005, οι νέες προκλήσεις που συνεπάγονται οι Τεχνολογίες των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ), επειδή ο κόσμος ωριμάζει και παγκοσμιοποιείται ολόένα και περισσότερο καθώς και η ενδιάμεση αναθεώρηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για την κατάστρωση μιας περιεκτικής και σφαιρικής στρατηγικής για την περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα.

2.2 Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο τομέας των ΤΠΕ αποτελεί ισχυρό μοχλό ανάπτυξης και απασχόλησης και συνεπώς διαδραματίζει καιρόιο ρόλο όσον αφορά τη χάραξη πολιτικών στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η ψηφιακή σύγκλιση της κοινωνίας της πληροφορίας, των υπηρεσιών των ΜΜΕ, των δικτύων και του εξοπλισμού αποτελούν σημαντική πρόκληση για την χάραξη πολιτικής, εφόσον καθιστούν απαραίτητη μία προορατική και ολοκληρωμένη πολιτική προσέγγιση καθώς και μία πολιτική σύγκλισης, εκτός από την ικανότητα ταχείας προσαρμογής των πλαισίων των κανονιστικών ρυθμίσεων.

2.3 Η Επιτροπή προτείνει ένα νέο στρατηγικό πλαίσιο, i2010 — Ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας 2010, καθορίζοντας τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς. Προωθείται ανοιχτή και ανταγωνιστική ψηφιακή οικονομία και υπογραμμίζονται οι ΤΠΕ ως μοχλοί κοινωνικής ένταξης και ποιότητας ζωής. Ένα βασικό στοιχείο της ανανεωμένης εταιρικής σχέσης της Λισσαβώνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, η στρατηγική i2010 θα βασίζεται στην ολοκληρωμένη προσέγγιση της κοινωνίας της πληροφορίας και στα οπτικοακουστικά μέσα.

2.4 Η Επιτροπή, βασισμένη σε μία συνολική ανάλυση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κοινωνία της πληροφορίας και στην ευρεία διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους για τις παλαιότερες πρωτοβουλίες και τα προηγούμενα μέσα ⁽³⁾, προτείνει να καθορισθούν τρεις προτεραιότητες. Ο πρώτος στόχος είναι η δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου πληροφορίας που θα προσφέρει οικονομικά προσιτές και ασφαλείς ευρυζωνικές επικοινωνίες, ποικιλία και πλούσια περιεχόμενα και ψηφιακές υπηρεσίες που θα εφαρμόζουν την αρχή της διαλειτουργικότητας των εξοπλισμών και των πλατφορμών. Ο δεύτερος στόχος είναι η επίτευξη επιδόσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία, στον τομέα των ΤΠΕ. Τέλος, ο τρίτος στόχος είναι η καταβολή προσπαθειών για την ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας, που θα βασίζεται στην ένταξη, θα προσφέρει δημόσιες υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, και θα βελτιώνει την ποιότητα ζωής.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Στη γνωμοδότησή της για το πρόγραμμα δράσης eEurope ⁽⁴⁾, που προηγήθηκε του προτεινόμενου προγράμματος δράσης i2010, η ΕΟΚΕ διατυπώνει τις εξής παρατηρήσεις:

⁽³⁾ Π.χ. οι πρωτοβουλίες eEurope και η ανακοίνωση για το μέλλον της ευρωπαϊκής κανονιστικής πολιτικής στον οπτικοακουστικό τομέα - COM(2003) 784.

⁽⁴⁾ Εισηγητής της εν λόγω γνωμοδότησης, ο κ. Χριστόφορος Κορυφίδης

«Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει και θεωρεί την πρωτοβουλία eEurope ως τη σημαντικότερη και δυσκολότερη προσπάθεια της ΕΕ να εξοικειώσει τους πολίτες της και να προσαρμόσει, όσο γίνεται γρηγορότερα, τις επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς, στις νέες συνθήκες που δημιούργησε η ψηφιακή εποχή και η νέα οικονομία. Τη θεωρεί, επίσης, μία προσπάθεια που δεν αποτελεί μόνο την αφετηρία, την εκκίνηση για την ως άνω εξοικείωση και προσαρμογή. Μία προσπάθεια, ενισχυτική των σχετικών διεργασιών, που ήδη αναπτύσσονται — με αργούς όμως ρυθμούς — στο επίπεδο της αγοράς και της κοινωνίας» ⁽⁵⁾.

«Η ΕΟΚΕ είναι ανυποχώρητη στη θέση της ότι όλες οι δράσεις που σχετίζονται με την προώθηση της χρήσης του Διαδικτύου, την κατάκτηση της κοινωνίας της πληροφορίας και του νέου στρατηγικού στόχου της Ένωσης θα πρέπει να έχουν ως επίκεντρό τους τον άνθρωπο και τις ανάγκες του, τον ευρωπαίο πολίτη, την ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία. Η κατάκτηση της κοινωνίας της πληροφορίας -προθαλάμου της κοινωνίας της γνώσης- αποκτά ουσιαστικό περιεχόμενο από τη στιγμή που υπηρετεί την ως άνω αρχή» ⁽⁶⁾.

«Η ΕΟΚΕ γνωρίζει και διαισθάνεται το μέγεθος και το πλήθος των προβλημάτων που συνδέονται με την ανάπτυξη του συγκεκριμένου προγράμματος δράσης. Διαισθάνεται, ειδικότερα, τις δυσκολίες που υπάρχουν στην κάλυψη των αποστάσεων και των κενών που δημιούργησε η μη έγκαιρη αντίδραση της Ευρώπης στις νέες τεχνολογικές προκλήσεις.» ⁽⁷⁾.

«Για την ΕΟΚΕ ο κίνδυνος του αποκλεισμού ατόμων, ή ομάδας ατόμων ή και ολόκληρων περιοχών από τη συνολική προσπάθεια είναι μεγάλος και πολυσύνθετος, δεδομένου ότι η πρόσβαση στις καθολικές υπηρεσίες εκτός υπολογιστή θα περιπέσει σταδιακά σε αχρηστία με την ανάπτυξη της παροχής υπηρεσιών μέσω υπολογιστών. Για το λόγο αυτόν η ΟΚΕ συμφωνεί με όσους προωθούν την αντίληψη να συμπεριληφθούν στο συνολικό πρόγραμμα, αλλά και στις συγκεκριμένες δράσεις, μέσα για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων.» ⁽⁸⁾.

3.2 Οι παρατηρήσεις αυτές καθώς και άλλες ⁽⁹⁾ της ΕΟΚΕ σε συνδυασμό με την τελική έκθεση και τα λοιπά έγγραφα της Επιτροπής για το πρόγραμμα eEurope 2002, οδήγησαν την ΕΟΚΕ στα εξής συμπεράσματα όσον αφορά την ανακοίνωση της Επιτροπής για την «Στρατηγική i2010 — Ευρωπαϊκή κοινωνία της πληροφορίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση».

3.3 Η ΕΟΚΕ χαιρετίζει με ικανοποίηση την ανακοίνωση για τη στρατηγική i2010 που παρουσιάζει η Επιτροπή. Αποτελεί σημαντικό βήμα για τη διαμόρφωση της μελλοντικής στρατηγικής για την κοινωνία πληροφορίας στην Ε.Ε..

⁽⁵⁾ EE C 123 της 25.4.2001 σελ.36

⁽⁶⁾ ομοίως (σημείο 3.1.4).

⁽⁷⁾ ομοίως (σημείο 3.2).

⁽⁸⁾ ομοίως (σημείο 3.2.2)

⁽⁹⁾ βλ. τις σχετικές γνωμοδοτήσεις της ΕΟΚΕ μεταξύ των οποίων: EE C 123 της 25.4.2001, EE C 139 της 11.5.2001, EE C 80 της 3.4.2002, EE C 94 της 18.4.2002, EE C 116 της 20.4.2000, EE C 61 της 14.3.2001, EE C 133 της 6.6.2003, EE C 36 της 25.8.2.2002, EE C 311 της 7.11.2001, EE C 85 της 6.4.2003, EE C 36 της 8.2.2002 EE C 241 της 7.10.2002, EE C 221 της 7.8.2001, EE C 133 της 6.6.2003, κ.λ.π.

3.4 Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την άποψη της Επιτροπής ότι η πρωτοβουλία eEurope πρέπει να συνεχισθεί και να ενισχυθεί και μετά το 2005.

3.5 Κατά την τελευταία δεκαετία, η Ευρώπη πραγματοποίησε σημαντική πρόοδο επωφελούμενη από την ανάπτυξη της σύγχρονης τεχνολογίας της πληροφορίας (ΤΠ) τόσο από την άποψη της χρησιμοποίησης των ΤΠ όσο και από την άποψη της διατήρησης ενός ισχυρού τομέα ΤΠ και τηλεπικοινωνιών. Η εξέλιξη αυτή ενισχύθηκε από σημαντικές πολιτικές πρωτοβουλίες που ανέλαβε η Επιτροπή και ιδίως από το πρόγραμμα δράσης **eΕυρώπη** που ήταν λειτουργικό όσον αφορά την εν λόγω εξέλιξη. Πρέπει όμως να γίνουν πολλά ακόμη έτσι ώστε να επωφεληθεί όλη η κοινωνία και να δρέψει τους καρπούς της εξέλιξης που σημειώθηκε στην κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης.

3.6 Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η επενδύσεις στον τομέα των ΤΠΕ, αφενός εξηγούν τις διαφορές της παραγωγικότητας μεταξύ ΗΠΑ και Ε.Ε., και αφετέρου ότι η αύξηση των επενδύσεων στις ΤΠΕ μπορεί να επιταχύνει την παραγωγικότητα και στην Ευρώπη και επομένως να οδηγήσει σε μεγαλύτερη ανάπτυξη, σε περισσότερες θέσεις απασχόλησης και σε μεγαλύτερη ευημερία.

3.7 Η παγκοσμιοποίηση θέτει την Ε.Ε. ενώπιον νέων προκλήσεων. Η Κίνα, η Ινδία και η Νότιος Αμερική είναι οικονομίες που αναπτύσσονται γρήγορα. Η ανάπτυξη του τομέα των ΤΠΕ και της βιομηχανίας των τηλεπικοινωνιών είναι επίσης ταχεία. Η Ε.Ε. πρέπει, για να αντιμετωπίσει τον παγκόσμιο ανταγωνισμό, να καταρτίσει ισχυρές στρατηγικές για τον τομέα ΤΠΤ.

3.8 Η σημασία του τομέα των ΤΠΕ για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης εκτίθεται στη στρατηγική της Λισσαβόνας. Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίηση της για τη i2010, ως τμήμα της στρατηγικής για την επίτευξη του στόχου της Λισσαβόνας, να καταστεί δηλαδή η ΕΕ η πιο ανταγωνιστική και η πιο δυναμικά βασισμένη στη γνώση οικονομία του κόσμου έως το 2010.

3.8.1 Εφόσον ο τομέας των ΤΠΕ αποτελεί ένα τόσο σημαντικό μέρος της διαδικασίας της Λισσαβόνας, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει ότι είναι ανάγκη να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες τόσο για την υποστήριξη όσο και για την άσκηση πίεσης στα κράτη μέλη — ιδίως σε εκείνα που υπολείπονται — ώστε να επιταχύνουν το ρυθμό ανάπτυξης για να ανταποκριθούν στις προϋποθέσεις επίτευξης των στόχων της στρατηγικής της Λισσαβόνας μέχρι το 2010.

3.9 Ο τομέας των ΤΠΕ είναι «General Purpose Technology» Μια GPT καθιστά δυνατή την εικονική μετατροπή όλης της κοινωνίας ενόσω διαδίδεται σε πληθώρα εφαρμογών οι οποίες είναι συχνά παγιωμένες. Ένα άλλο παράδειγμα για την GPT τον 20ο αιώνα ήταν η μηχανή καύσης. Όταν ανακαλύφθηκε το αυτοκίνητο, η παρατεταμένη οικονομική ανάπτυξη των δυτικών οικονομιών κατά τη διάρκεια του εικοστού αιώνα δεν οφειλετο τόσο στη βιομηχανία του αυτοκινήτου αλλά στις υποδομές που κατασκευάστηκαν για να καταστεί δυνατή η χρήση του αυτοκινήτου — οδικά δίκτυα και τομείς νέων υπηρεσιών που άλλαξαν ουσιαστικά τον τρόπο ζωής, και συστήματα διανομής των εμπορευμάτων.

3.9.1 Η χρήση νέων τεχνολογιών δεν δημιουργεί αφεαυτής προστιθέμενη αξία ή κέρδος, αυτό συμβαίνει μόνο όταν αναδιοργανωθούν οι μέθοδοι εργασίας και παραγωγής. Συχνά, τα κέρδη της παραγωγικότητας δεν εμφανίζονται παρά πολύ αργότερα μετά την εισαγωγή της καινοτομίας. Το ίδιο ισχύει και για τον τομέα ΤΠΕ. Είναι σημαντικό να αντιληφθεί κανείς ότι το πλήρες δυναμικό των ΤΠΕ (μια GPT) αναπτύσσεται μόνο με την γενική υιοθέτηση των τεχνολογιών αυτών από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, επιχειρήσεις, εργαζόμενοι, πολίτες και δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι η γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου να αναπτύξει το δυναμικό του ο τομέας ΤΠΕ.

3.10 Στην ανακοίνωση η Επιτροπή επιμένει, πάνω από όλα, στην αύξηση των επενδύσεων για να ενισχυθεί η προσφορά. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι θα ήταν ευκαίριο να έχουν αναλυθεί διεξοδικότερα από την Επιτροπή οι συνθήκες για την υλοποίηση παρόμοιων επενδύσεων. Η ΕΟΚΕ είναι της γνώμης ότι αυτό αφορά και την καινοτομία και τη διασπορά της τεχνολογίας.

3.10.1 Εάν χάρη στη νέα τεχνολογία πρόκειται να επιτευχθούν αποτελεσματικότητα και κέρδη παραγωγικότητας, τότε η εργασία πρέπει να οργανωθεί με τέτοιο τρόπο προκειμένου να αξιοποιηθούν καλύτερα οι προσφερόμενες από τη νέα τεχνολογία δυνατότητες. Αυτό απαιτεί αλλαγές στη διαχείριση της επιχείρησης και την καθιέρωση ανοικτών και καινοτόμων δομών εργασίας, μέσω του κοινωνικού διαλόγου. Αυτό παρέχει επίσης στον εργαζόμενο ευρύτερες αρμοδιότητες και περιεχόμενο εργασίας. Θα ήταν ενδιαφέρον να είχε εξεταστεί βαθύτερα την εν λόγω διάσταση η Επιτροπή.

3.10.2 Για να καθιερωθεί η κοινωνία και η οικονομία της γνώσης, πρέπει να εξετασθεί η χρήση του τομέα ΤΠΕ στη βιομηχανία και στον τομέα των υπηρεσιών μέσα στο γενικό πλαίσιο αλλαγής των συνθηκών παραγωγής και εργασίας. Μια εξέταση παραδειγμάτων επιτυχημένης χρήσης των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις δείχνει ότι οι επιτυχίες που σημειώθηκαν ήταν πάντοτε σε συνδυασμό με την προηγούμενη εισαγωγή νέων μορφών οργάνωσης εργασίας με οριζόντιες ιεραρχίες, στις οποίες δίνεται εμπιστοσύνη στην εμπειρία και στις γνώσεις των υπαλλήλων και όπου η εμπειρογνωμοσύνη και η συναπόφαση αποτελούν ένα σύνολο.

3.10.3 Η στρατηγική της Επιτροπής δίνει μεγάλη έμφαση στην αύξηση των επενδύσεων για να προωδηθούν οι προμηθειές. Πιθανόν να ήταν σκοπιμότερο να διεξαχθεί διεξοδικότερη συζήτηση σχετικά με το ποιες πρέπει να είναι οι συνθήκες πλαίσιο και οι απαιτήσεις του χρήστη ώστε οι επενδύσεις αυτές να αποτελέσουν επιτυχημένες καινοτομίες.

3.11 Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να εξετάζει στην ανακοίνωση το θέμα της παραγωγής στατιστικών για την κοινωνία της πληροφορίας. Τα στατιστικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν μέχρι σήμερα, μόλις και μετά βίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη νέα τεχνολογία της επικοινωνίας και τους κλάδους της. Η πολιτική για τον εν λόγω τομέα απαιτεί τυποποιημένες και διεθνώς συγκρίσιμες πληροφορίες για τη χρήση και την ανάπτυξη υπηρεσιών και τεχνολογίας. Μολονότι δεν διεξάγεται στην Επιτροπή παρόμοια συζήτηση, η ΕΟΚΕ γνωρίζει και επιδοκιμάζει τις πρωτοβουλίες που ανέλαβε η Επιτροπή για τα θέματα αυτά.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι καθοριστική σημασίας προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου της ανακοίνωσης είναι η αναβάθμιση και η ανάπτυξη της υποδομής των τηλεπικοινωνιών, διότι αυτή αποτελεί τη σπονδυλική στήλη της κοινωνίας της πληροφορίας. Όταν διαμορφωθούν οι μελλοντικές πολιτικές πρωτοβουλίες έχει βασική σημασία να δοθεί μεγάλο βάρος στη δυνατότητα λήψης μέτρων για την προώθηση των επενδύσεων και του αποτελεσματικού ανταγωνισμού εντός των διαφόρων τομέων και μεταξύ όλων των παραγόντων στην αλυσίδα της προστιθέμενης αξίας. Οι συνθήκες ανταγωνισμού πρέπει να είναι ισότιμες για όλους τους ενδιαφερόμενους. Η ΕΟΚΕ τονίζει συνεπώς ότι πρέπει να επιδειχθεί ιδιαίτερη προσοχή όσον αφορά την παρουσία ισχυρών φορέων και άλλων ειδικών συνθηκών ανταγωνισμού που ισχύουν για τις ΤΠΕ και ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις που αναπτύσσουν, παράγουν και διαθέτουν στην αγορά προϊόντα λογισμικού.

4.2 Η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει τη σημασία της ταχείας υλοποίησης της ευρυζωνικής κάλυψης προκειμένου να καταστεί δυνατή η χρησιμοποίηση των προηγμένων εφαρμογών της νέας τεχνολογίας.

4.2.1 Είναι δύσκολο να δοθεί ειδικός και γενικά αποδεκτός ορισμός για το τι εννοείται ως ευρυζωνική κάλυψη, χρειάζεται όμως κάποιος έστω και περιορισμένος ορισμός για να διεξαχθεί λεπτομερής συζήτηση με θέμα την ανάπτυξη. Αυτό θα έπρεπε να το έχει διασαφηνίσει η Επιτροπή στην ανακοίνωση. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι πρέπει να ληφθεί ως βάση ότι με τον όρο ευρυζωνική κάλυψη εννοείται η ασύγχρονη ταχύτητα μεταφοράς άνω των **2 mb** ανά δευτερόλεπτο και ότι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα μπορούν τα **512 kb** ανά δευτερόλεπτο να γίνουν αποδεκτά ως ευρυζωνική κάλυψη.

4.3 Είναι θετικό που η Επιτροπή θεωρεί ότι χρειάζεται κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την ηλεκτρονική επικοινωνία. Πρόκειται για επείγουσα ανάγκη προκειμένου να δημιουργηθούν πολλά κίνητρα για επενδύσεις και καινοτομίες.

4.4 Η ΕΟΚΕ επιθυμεί να τονίσει ότι η σύγκλιση δημιουργεί νέες απαιτήσεις για το πώς πρέπει να διαμορφωθεί η πολιτική για να αυξηθεί η χρήση της ΤΠ. Σύγκλιση σημαίνει ότι οι χρήστες θα μπορούν να κάνουν χρήση του ίδιου περιεχομένου και υπηρεσιών, (π.χ. φωνητικής επικοινωνίας, δεδομένων υψηλής ταχύτητας και βίντεο), μέσω ευρέος φάσματος διαφορετικών πλατφορμών (ασύμμετρου ψηφιακού συνδρομητικού βρόχου (adsl), καλωδιακής, δορυφορικής, ηλεκτρικού δικτύου, 3G, κ.λπ.), για τα διάφορα τερματικά, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται τα πάντα, από κοινούς υπολογιστές, κινητά τηλέφωνα, τηλεόραση έως ολοκληρωμένους μικροεπεξεργαστές στα οχήματα, οικιακές συσκευές και χιλιάδες άλλες εφαρμογές. Η αξία της σύγκλισης καθορίζεται από το αν προσφέρονται στους πελάτες υπηρεσίες ποιότητας και εάν θα έχουν πρόσβαση σε συνδέσεις με υψηλή ταχύτητα μεταφοράς.

4.4.1 Είναι σημαντικό, όταν διαμορφωθούν οι νέες ρυθμίσεις ή τα νέα πρότυπα, να ληφθούν υπόψη η ταχεία ανάπτυξη των νέων εφαρμογών και η εισαγωγή νέων επαναστατικών τεχνολογιών, όπως

π.χ. η επισήμανση των προϊόντων με ολοκληρωμένα κυκλώματα ή η φωνητική επικοινωνία μέσω του Διαδικτύου. Η ΕΟΚΕ έχει πεισθεί ότι οι ρυθμίσεις θα πρέπει να βελτιώνουν τη διαλειτουργικότητα, το σημαντικότερο για τους τελικούς χρήστες θέμα, ενώ θα τηρούν μια ουδέτερη τεχνολογικά προσέγγιση, παρά τις δυσκολίες για την επίλυση των οποιωνδήποτε αντιθέσεων μεταξύ διαλειτουργικότητας και ουδετερότητας.

4.5 Ο τομέας των ΤΠΕ βρίσκεται στο στάδιο σημαντικού μετασχηματισμού που θα του επιτρέψει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της σύγκλισης. Πρόκειται για την ευρυζωνική επέκταση, την τεχνολογική αλλαγή, τη μεταβολή της συμπεριφοράς των πελατών, την ανάδειξη νέων επιχειρησιακών προτύπων και την ανάπτυξη του ανταγωνισμού μεταξύ πλατφορμών.

4.5.1 Η ανακοίνωση αντιμετωπίζει ορθά τα ζητήματα της σύγκλισης και της διασύνδεσης. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΟΚΕ οι εργασίες στον τομέα της Ε&Α και της τυποποίησης έχουν μεγάλο παραγωγικό δυναμικό. Η τυποποίηση πρέπει να παραμείνει στραμμένη προς την αγορά, να συμπεριλαμβάνει όλους τους ενδιαφερόμενους και να έχει ως γνώμονα τις ανάγκες των χρηστών. Η ΕΟΚΕ παραπέμπει σχετικά σε προγενέστερες εμπειρίες όσον αφορά τα πρότυπα της κινητής τηλεφωνίας, το πρωτόκολλο IP και την τεχνική και εμπορική εξέλιξη που ακολούθησε.

4.6 Η ανάπτυξη πιο ολοκληρωμένων δικτύων που βασίζονται στη διεύθυνση πρωτοκόλλου Ίντερνετ τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα θα έχει μακροπρόθεσμες συνέπειες διότι θα επηρεάσει αμοιβαία όλες τους ενδιαφερόμενους: επιχειρήσεις, αρχές και πολίτες. Οι εταιρείες τηλεπικοινωνιών θα χρειαστούν μεγαλύτερες επενδύσεις για να αντιμετωπίσουν τις απαιτήσεις της σύγκλισης, να αναβαθμίσουν τα υπάρχοντα δίκτυα, να απλοποιήσουν τις δομές και να αναπτύξουν την επόμενη γενιά δικτύων. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι έχει αποφασιστική σημασία για την ανάπτυξη της ευρωπαϊκής κοινωνίας της πληροφορίας η δημιουργία από την Κοινότητα και από κάθε κράτος μέλος ενός ευνοϊκού κλίματος για την πραγματοποίηση μεγάλων επενδύσεων.

4.7 Βασικό θέμα στη συζήτηση για την κοινωνία της πληροφορίας είναι η ασφάλεια όταν πρόκειται για την ανάπτυξη συμπεριφορών και εμπιστοσύνης στη χρήση της τεχνολογίας. Η προθυμία της επιχείρησης να αξιοποιήσει τις ΤΠΕ εξαρτάται από το πώς αντιλαμβάνεται την ασφάλεια και την εμπιστοσύνη στις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Η προθυμία των καταναλωτών να δίνουν τον αριθμό της πιστωτικής κάρτας τους στις ιστοσελίδες επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από την εμπιστοσύνη που τους έχουν. Η εμπιστοσύνη των χρηστών στις ΤΠΕ έχει επίσης αποφασιστική σημασία για να γίνει αποδεκτή και να διαδοθεί ευρέως η ηλεκτρονική διακυβέρνηση.

4.7.1 Η ασφάλεια της πληροφορίας και τα εγκλήματα που συνδέονται με το Διαδίκτυο αποτελούν μεγάλο πρόβλημα που αφορά τις επιχειρήσεις, τη δημόσια διοίκηση και κάθε πολίτη. Η ΕΟΚΕ τονίζει ότι η πολιτική για την κοινωνία της πληροφορίας πρέπει να διαμορφώνεται με τρόπο που να αυξάνει την εμπιστοσύνη ώστε όλοι οι παράγοντες να τολμούν να χρησιμοποιήσουν το πλήρες δυναμικό του δικτύου ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να επιδειχθεί επίσης και στις λύσεις ασφάλειας που παρέχονται από τα λειτουργικά συστήματα και λογισμικά ανοικτής πηγής για την καταπολέμηση της πειρατείας και των παρεμβολών στα δίκτυα.

4.7.2 Παράλληλα με τα αυξανόμενα ολοκληρωμένα πληροφοριακά δίκτυα, η κοινωνία εξαρτάται ολοένα και περισσότερο από τη λειτουργία του συστήματος σε 24ωρη βάση. Κατά συνέπεια, η λειτουργία των φυσικών υποδομών απειλείται όταν τεθεί σε αμφισβήτηση η ασφάλεια της πληροφορίας και των δικτύων. Είναι φυσικό να υπάρχουν περιττά πράγματα στο σύστημα.

4.7.3 Για τους χρήστες των ΤΠΕ είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί η εγκληματικότητα στο Διαδίκτυο. Πρέπει, όσο είναι δυνατόν, να πραγματοποιηθεί μέσω διεθνούς εναρμόνισης να γίνεται αυστηρός έλεγχος όσον αφορά τη συμμόρφωση στη νομοθεσία προκειμένου να καταστεί σαφές ότι η εγκληματικότητα δεν αποδίδει. Η πρωτοβουλία για την πάταξη της εγκληματικότητας στο Διαδίκτυο πρέπει παρόλα αυτά να σταθμισθεί προκειμένου να μην αποβεί εις βάρος του βιομηχανικού τομέα ή να οδηγήσει σε παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως του απαραβίαστου του ιδιωτικού βίου. Παρόμοιες σταθμίσεις είναι σημαντικές μεταξύ άλλων για την σημερινή εξέταση σχετικά με τις εξελίξεις για τη φύλαξη δεδομένων⁽¹⁾.

4.7.4 Με το πρόβλημα της ασφάλειας έχει ασχοληθεί η Επιτροπή σε πολλές ανακοινώσεις και συστάσεις και γι' αυτό συστάθηκε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας των Δικτύων και των Πληροφοριών. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι πρέπει να δημιουργηθεί μέσω του εν λόγω Οργανισμού ένα κοινό πλαίσιο όπου δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς θα μπορούν να συνεργάζονται για την προστασία των συστημάτων πληροφόρησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ταχύτερες τεχνολογικές αλλαγές και χωρίς να επιβάλλουν περιττές διοικητικές ή δημοσιονομικές επιβαρύνσεις.

4.7.5 Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι η απόκτηση μεγαλύτερης **επίγνωσης για την ασφάλεια** έχει βασική σημασία για την αύξηση της ασφάλειας της πληροφορίας και του δικτύου. Για να αυξηθεί η επίγνωση σχετικά με την ασφάλεια πρέπει οι τοπικές, εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές να προτρέψουν την ανάπτυξη μιας εντατικότερης συνεργασίας με το βιομηχανικό τομέα για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας στο Διαδίκτυο.

4.8 Επίσης και σε άλλους τομείς χρειάζεται να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Υπάρχει πλήθος οδηγιών και εθνικών νόμων για το ηλεκτρονικό εμπόριο και τον ιδιωτικό βίο, πράγμα που δεν διευκολύνει καθόλου το να γνωρίζει κανείς το τι επιτρέπεται και τι απαγορεύεται. Ειδικότερα μάλιστα που η εφαρμογή του νόμου και η επιβολή κυρώσεων δεν έχουν ακόμη ωριμάσει.

4.8.1 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση της οδηγίας με θέμα την e-επιχείρηση και την προστασία του ιδιωτικού βίου. Συντά οι απλουστεύσεις είναι εφικτές, εφόσον οδηγούν σε μεγαλύτερη διαφάνεια. Μια εκτεταμένη ενοποίηση είναι χρήσιμη, π.χ. όταν τα κράτη μέλη πρόκειται να αντιμετωπίσουν την ανταλλαγή ανεπίκλητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

4.9 Συνεπώς δεν είναι μόνο οι πτυχές ασφάλειας και κατανόησης των ισχυόντων κανόνων που εμποδίζουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να επωφεληθούν πλήρως των δυνατοτήτων που τους παρέχει η εξέλιξη των ΤΠΕ. Ένα σημαντικό στοιχείο είναι η έλλειψη επαρκών προγραμμάτων φιλικών για το χρήστη. Η χορήγηση ενισχύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων ΤΠΕ και υπηρεσιών που να

μπορούν να αξιοποιηθούν από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, π.χ. μέσω της ενίσχυσης της Ε&Α, της τυποποίησης και των προγραμμάτων κατάρτισης μπορούν σύμφωνα με τη γνώμη της ΕΟΚΕ να αποτελέσουν βασικό παράγοντα για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

4.10 Η πολιτική για την Ε&Α και την καινοτομία έχει άμεση σημασία τόσο για τον κλάδο ΤΠΕ όσο και για τους χρήστες του. Αυτό που είναι σημαντικό δεν είναι μόνο να έχει πρόσβαση σε ένα μεγαλύτερο προϋπολογισμό για την Ε&Α και την καινοτομία, αλλά και να λειτουργεί έτσι ώστε οι ευρωπαίοι πολίτες και ο βιομηχανικός τομέας να απολαμβάνουν όσο το δυνατόν περισσότερα αποτελέσματα και πλεονεκτήματα από το πρόγραμμα της Ε&Α. Βάσει των ανωτέρω έχει επίσης μεγάλη σημασία η συμμετοχή των σημαντικότερων παραγόντων στο πρόγραμμα της έρευνας, ιδιαίτερα εκείνων που επηρεάζουν έντονα την τελική εφαρμογή των τεχνολογιών: βιομηχανίες, κατασκευαστές και πάροχοι υπηρεσιών.

4.11 Το ανεξάρτητο «Συμβούλιο πενταετούς αξιολόγησης» των τεχνολογιών της κοινωνίας της πληροφορίας στα πλαίσια του έκτου προγράμματος συμπεραίνει στην έκθεση του που δημοσιεύθηκε πρόσφατα ότι η ευρωπαϊκή έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα των τεχνολογιών της κοινωνίας της πληροφορίας συμβάλλει σε τεράστιο βαθμό στις προσπάθειες που καταβάλλονται προκειμένου να καταστεί η Ευρώπη η πιο ανταγωνιστική οικονομία που βασίζεται στη γνώση, αλλά και ότι η Ευρώπη θα πρέπει επίσης να αυξήσει τις επενδύσεις της εάν επιθυμεί να διαδέσει «κρίσιμη μάζα» όσον αφορά τις εν λόγω τεχνολογικές εφαρμογές. Στην έκθεση οι συντάκτες αναφέρουν ότι είναι αναγκαίο να μειωθεί η γραφειοκρατία, που απειλεί να καταπνίξει την έρευνα. Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την εν λόγω ανάλυση.

4.12 Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι ένας από τους κεντρικούς πυλώνες της πολιτικής στον τομέα ΤΠΕ είναι η γενικότερη χρησιμοποίησή τους από τις δημόσιες αρχές. Πράγματι, ως απαιτητικοί και ικανοί χρήστες καθώς και αγοραστές των ΤΠΕ, οι δημόσιες αρχές αποτελούν βασικό εργαλείο πολιτικής για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος δράσης i2010. Θα μπορούσε, στο πλαίσιο αυτό, να γίνει χρήση διαφόρων μέτρων όπως είναι οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, η χρήση ΤΠΕ για την ελάφρυνση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων (ηλεκτρονική διακυβέρνηση), η ηλεκτρονική υγεία, η ηλεκτρονική μάθηση και οι δημόσιες δαπάνες για τον τομέα Ε&Α.

4.13 Είναι σημαντικό να ξετασθούν οι συνέπειες τόσο, του «ψηφιακού χάσματος» όσο και λόγω της αυξημένης χρήσης του τομέα ΤΠΕ. Θα υπάρξουν τόσο οικονομικοί και κοινωνικοί όσο και πολιτιστικοί αντίκτυποι. Για να αναπτυχθεί το πλήρες δυναμικό της κοινωνίας της πληροφορίας αποτελεί προϋπόθεση να αυξηθούν οι δεξιότητες της ΤΠ, και αυτό να ισχύσει τόσο για τις επιχειρήσεις, τους πολίτες όσο και για τους εργαζόμενους. Πρόκειται για την διαβίου μάθηση και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων.

4.14 Η ΕΟΚΕ, με βάση τις μέχρι τώρα σχετικές επεξεργασίες της, κρίνει ότι τα βασικά αδύνατα σημεία της οικοδόμησης μιας ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής ευρωπαϊκής κοινωνίας της πληροφορίας-μιας κοινωνίας που θα οδηγήσει στην Ευρώπη της γνώσης-σχετίζονται: με την ελλειμματική αντίληψη που υπάρχει, σε μεγάλο τμήμα των ευρωπαίων πολιτών, σ'ό,τι αφορά στο ρόλο, την

(1) ΕΕ C 68/16 της 21.3.2006 (Εισηγητής, ο κ. Hernandez Bataller).

αξία και τις δυνατότητες της έγκυρης πληροφορίας και γνώσης, στη διαμόρφωση του σύγχρονου κόσμου της παραγωγής και της αγοράς. με το γεγονός ότι δεν έχει καλλιεργηθεί συστηματικά και μαζικά μια «παιδεία διύλισης της πληροφορίας και ελέγχου της εγκυρότητας της γνώσης»⁽¹²⁾· μια παιδεία, δηλαδή, που θα διέλυε τη σύγχυση που δημιουργούν τα νέα μεγέθη, καθώς οι ρυθμοί και οι ταχύτητες με τις οποίες διακινούνται σήμερα οι πληροφορίες·

4.14.1 Η ΕΟΚΕ διαπιστώνει ότι οι εν λόγω αδυναμίες προέρχονται από το έλλειμμα που παρατηρείται στην απόδοση των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων, σ'ό,τι αφορά στην ανταπόκρισή τους στις ανάγκες της ψηφιακής εποχής. Συνεπώς εκείνο που συνιστά είναι η όσο γίνεται στενότερη και αποτελεσματικότερη διασύνδεση της στρατηγικής i2010 με τη βελτίωση των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων-ιδιαίτερα μέσω της ενίσχυσης της χρηματοδότησής τους.

4.14.2 Ο διπλασιασμός του αριθμού των εργαζομένων που καταρτίζονται στην ψηφιακή τεχνολογία σε διάφορα επίπεδα, είναι σαφές ότι θα συμβάλει στην ανάπτυξη. Η κατάρτιση αυτή πρέπει να προσελκύει ίσο αριθμό εργαζομένων τόσο με υψηλές όσο και με χαμηλές δεξιότητες. Τόσο οι εργοδότες όσο και οι εργαζόμενοι μπορούν να διαδραματίσουν στην περίπτωση αυτή σημαντικό ρόλο.

4.14.3 Ο δημόσιος τομέας σε διάφορα επίπεδα οφείλει επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο, ενθαρρύνοντας και ενσωματώνοντας τη δια βίου κατάρτιση πράγμα που συνδέεται σαφώς με τους γενικούς πολιτικούς στόχους της Ε.Ε. σύμφωνα με τη διαδικασία της Λισσαβόνας στην οποία περιλαμβάνεται επίσης η βιώσιμη ανάπτυξη. Συγχρόνως θα πρέπει οι άνεργοι να έχουν πρόσβαση στα εκπαιδευτικά προγράμματα της κοινωνία της πληροφορίας που υποστηρίζονται από το δημόσιο προκειμένου να βρουν απασχόληση.

4.14.4 Στην περίπτωση αυτή η ΕΟΚΕ επιθυμεί να επαναλάβει την άποψη που ανέπτυξε σε παλαιότερη γνωμοδότηση⁽¹³⁾ της και να υπογραμμίσει έντονα την ανάγκη να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες ώστε η e-μάθηση να αποτελέσει μέρος κάθε εκπαίδευσης και όλων των επιπέδων κατάρτισης.

4.15 Πάντως, η πρόσβαση των κοινωνικά μειονεκτούντων ατόμων δεν είναι μόνο θέμα δράσεων κατάρτισης. Πολλές κοινωνικές ομάδες εξαιτίας οικονομικών ή γεωγραφικών λόγων ή λόγω

ειδικών αναγκών, (π.χ. όσοι έχουν μειωμένη όραση ή είναι ηλικιωμένοι) συχνά αποκλείονται από τη χρήση σύγχρονων μέσων επικοινωνίας. Η άρση των εμποδίων αυτών θα αποτελέσει σημαντικό κριτήριο δημιουργίας μιας επιτυχημένης και ισότιμης κοινωνίας της πληροφορίας.

4.15.1 Μια άλλη πρόκληση είναι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου πληροφορίας για όλους, που θα ενισχύει το δικαίωμα συμμετοχής όλων των πολιτών και θα προωθεί την πολιτισμική και τη γλωσσική ποικιλία. Για να επιτευχθεί η δημιουργία του χώρου αυτού, πρέπει να εκδημοκρατισθεί η ροή των πληροφοριών και η καινοτομία και να δοθούν εγγυήσεις για την ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση. Έχοντας υπόψη την αυξανόμενη ψηφιοποίηση του τομέα της πληροφόρησης και τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις όσον αφορά την παρακολούθηση και τον περιορισμό της ροής των πληροφοριών, πρέπει να δοθούν νομικές εγγυήσεις ότι η πληροφόρηση στο δημόσιο τομέα θα είναι προσιτή σε όλους και ότι θα ληφθούν υπόψη τα συμφέροντα του δημοσίου όσον αφορά την πρόσβαση σε πληροφορίες που προστατεύονται από το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ικανότητα καινοτομίας μπορεί να επηρεασθεί ευρέως από τους κανόνες προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μέχρι την προστασία των λογισμικών προγραμμάτων και των βάσεων δεδομένων. Από τη μια πλευρά, οι κανόνες προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, και από την άλλη, τα δικαιώματα ατομικής πρόσβασης στον πολιτισμό και στην γνώση, πρέπει να εξισορροπηθούν με τρόπο που να επιτρέπεται η προσωρινή προστασία για την προώθηση της καινοτομίας και των επενδύσεων, ενώ θα επιτρέπεται συγχρόνως η όσο το δυνατόν ευρύτερη πρόσβαση στην πληροφορία και στη γνώση, σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισσαβόνας.

4.16 Μόνο όταν υπάρχουν νομική και τεχνική πρόσβαση στην πληροφορία, καθολική και οικονομικά προσιτή πρόσβαση σε ευρωζωνικές υπηρεσίες, όταν υπάρχουν οι κατάλληλες δεξιότητες για τους Η/Υ και τα προγράμματα είναι φιλικά στο χρήστη, μόνο τότε θα μπορέσει να γεφυρωθεί το «ψηφιακό χάσμα». Μόνο τότε θα μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες που προσφέρονται από την κοινωνία της πληροφορίας σε όρους ανάπτυξης και απασχόλησης αλλά και προσωπικής εξέλιξης.

Βρυξέλλες, 16 Μαρτίου 2006

Η Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Anne-Marie SIGMUND

⁽¹²⁾ Με τον όρο νοείται η ανάπτυξη, μέσω της εκπαίδευσης, ατομικών μηχανισμών διύλισης της πληροφορίας και ελέγχου της εγκυρότητάς της (ΕΕ C 157 της 25/05/1998, σημείο 2.3.8)

⁽¹³⁾ Γνωμοδότηση ΕΟΚΕ «Ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης: φύση, περιεχόμενο και προοπτικές» (Εισηγητής, ο κ. Χριστόφορος Κορυφίδης, ΕΕ C 139 της 11/05/2001, σημείο 4.5) Η ΟΚΕ θεωρεί την πρωτοβουλία «eLearning» ως τη βασική ευρωπαϊκή προσπάθεια για εισαγωγή των ευρωπαίων στην ψηφιακή εποχή και ειδικότερα, ως προσπάθεια προώθησης της χρήσης του Διαδικτύου, δικτύωσης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και ανάπτυξης της εικονικής κινητικότητας. Για το λόγο αυτόν συνιστά την όσο γίνεται γρηγορότερη άρση των εμποδίων, που δεν επιτρέπουν την αποτελεσματική ανάπτυξη της πρωτοβουλίας. Μεταξύ των εμποδίων αυτών σημαντική θέση κατέχουν το κόστος και η ποιότητα της σχετικής ηλεκτρονικής υποδομής, το τηλεπικοινωνιακό κόστος διασύνδεσης, το ψηφιακό περιεχόμενο και η γλωσσική πραγματικότητα του Διαδικτύου.